

Załącznik do protokołu

**Transkrypcja
LVI sesji Sejmiku Województwa Mazowieckiego VI kadencji
z dnia 23 maja 2023 roku**

Sesja zdalna – maj 2023 roku

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Sesji Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Sesja przeprowadzana jest zdalnie i proszę Państwa Radnych w tej chwili o potwierdzenie obecności przez naciśnięcie tego kafelka z napisem kworum na dole ekranu. Jak to wygląda w tej chwili jeżeli chodzi o potwierdzenie kworum?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

- 49 osób potwierdziło. Nie potwierdził Pan Radny Czaplński i Pan Radny Traczyk.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- No dobrze, czyli proszę Państwa na podstawie przedstawionych wyników sprawdzenia kworum stwierdzam, że w posiedzeniu uczestniczy odpowiednia liczba Radnych, aby obrady Sejmiku uznać za prawomocne. Na podstawie § 3 ust. 2 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, na sekretarza obrad powołuje pana Radnego Konrada Wojnarowskiego z klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego. Protokół z poprzedniego posiedzenia Sejmiku, zgodnie z § 3 ust. 8 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego został wyłożony do wglądu Pań i Panów Radnych. Do protokołu nie zgłoszono uwag. Na podstawie § 3 ust. 9 protokół został podpisany. Przypominam Państwu Radnym, ale także pozostałym uczestnikom obrad, że obrady sejmiku są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Obrady oczywiście są jawne, co dotyczy także protokołów z sesji. Informacje dotyczące ochrony danych osobowych znajdują się w BIP-ie i na stronie Samorządu Województwa Mazowieckiego. Proszę Państwa, przechodzimy do punktu 2, przyjęcie porządku obrad. Czy ktoś z Państwa Radnych ma propozycje zmian porządku obrad? Proszę Państwa jeżeli nie, to oznacza, że będziemy obradowali według zaproponowanego i rozesłanego Państwu porządku obrad. Ja tylko Państwa Radnych poinformuję, że w punkcie 16 po posiedzeniu komisji Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza', będziemy Państwu proponowali dzisiaj podjęcie czterech uchwał dotyczących szpitala w Otwocku, szpitala na Niekańskiej, szpitala w Międzyzlesiu oraz Uniwersytetu w Radomiu. Proszę Państwa przechodzimy zatem do punktu 3. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2023 - 2038. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały wraz z autopoprawką numer 1 Zarządu Województwa, na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2023 - 2038 z druku numer 997 wraz z autopoprawką numer 1 Zarządu Województwa Mazowieckiego. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały?

Radny Piotr Kandyba

- Tak ja mam. Panie Przewodniczący, Piotr Kandyba zgłosiłem się i chciałbym zabrać głos w tym punkcie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak, tak proszę bardzo Pan radny Piotr Kandyba

Radny Piotr Kandyba

- Witam serdecznie Pana Przewodniczącego, Radnych. Ja chciałem tylko powiedzieć, że w jednym z punktów, w którym wprowadzamy zmiany jest rozbudowa drogi wojewódzkiej 721 z Piaseczna do Konstancina, i serdecznie dziękuję Zarządowi, dziękuję MZDW za to, że właśnie znalazło się dodatkowo 18,5 mln złotych, które usuwa ostatnią już mam nadzieję barierę przed przetargiem. Także tylko chciałbym podziękować i prosić o pozytywne głosowanie oczywiście nad całym, nad wszystkimi zmianami w WPF. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo.

Radny Artur Czaplinski

- Czy mogę prosić o głos? Artur Czaplinski.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Czy Pan Radny potwierdził już kworum już może?

Radny Artur Czaplinski

- Próbowałem i chciałem potwierdzić, a ten panel nie działa i chciałem zadać pytanie przy okazji.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dobrze. To proszę żeby Pana Radnego dołączyć do kworum. Proszę bardzo Panie Radny.

Radny Artur Czaplinski

- Bardzo dziękuję. Mam pytanie dotyczące proszę o wyjaśnienie zwiększenia środków finansowych w wysokości 7,5 mln zł, 7,534 506 zł (...)

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Panie Radny, nie słychać Pana teraz. Panie Radny, niestety w ogóle Pana nie słychać w tym momencie. Proszę Państwa, czy jeszcze ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Prośba tylko żeby się skontaktować z Panem Radnym Czaplinskim dobrze, bo niestety jest całkowicie niesłyszalny. Dobrze proszę Państwa, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 997 wraz z autopoprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Artur Czaplinski i Pan Radny Krzysztof Grochowski. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 27 Radnych, nikt nie był przeciw, 21 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2023 - 2038, druk numer 997 wraz z autopoprawką. Przechodzimy do punktu 4. O zabranie głosu ponownie proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2023 rok. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały wraz z autopoprawką nr 1 i autopoprawką nr 2 Zarządu Województwa na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie uchwały budżetowej Województwa

Mazowieckiego na 2023 z druku numer 998 wraz z autopoprawkami Zarządu Województwa Mazowieckiego. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystąpimy do głosowania (...)

Radny Artur Czapliński

- Mam pytanie, zgłosiłem się Panie Przewodniczący, Czapliński.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- No ale ja tutaj Pana nie widzę w zgłoszeniach. Dobra.

Radny Artur Czapliński

- Zgłosiłem się, nacisnąłem, zgłaszam się do głosu. Halo?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak, tak no proszę bardzo.

Radny Artur Czapliński

- Dziękuję bardzo. Może mi się uda drugi raz to samo pytanie spróbuję zadać. Tam podobno nie udało mi się skutecznie zadać tego pytania. Proszę o wyjaśnienie zwiększenia środków finansowych w wysokości 7 534 506 zł rozdział 75 814 różne rozliczenia finansowe, gdzie zwiększa się plan wydatków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego o 7,5 miliona złotych z przeznaczeniem na rozliczenie z lat ubiegłych. I bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy tutaj Pan Skarbnik udzieli odpowiedzi czy też inny przedstawiciel Zarządu?

Marek Miesztański – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Dzień dobry Panie Przewodniczący, ja nie słyszałem pytania. Bo ja słyszę akurat tego głosu w ogóle nie u mnie nie było słyhać.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Panie Radny, gdyby mógł Pan tutaj powtórzyć pytanie.

Radny Artur Czapliński

- Bardzo proszę. Proszę o wyjaśnienie zwiększenia środków finansowych w wysokości 7 534 506 zł w rozdziale 75 814 różne, różne rozliczenia finansowe, gdzie zwiększa się plan wydatków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego o kwotę 7 534 506 zł z przeznaczeniem na rozliczenia z lat ubiegłych. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Panie Skarbniku?

Marek Miesztański – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Przepraszam, no ja po prostu nie słyszę Pana Radnego. Pana Przewodniczącego słyszę także nie wiem na jakie pytanie mam odpowiedzieć.

Radny Andrzej Bittel

- A to Panie Przewodniczący to jest stary numer e-Sesji, powtarzający się w wielu komisji przypadków, że część osób słyszy lub nie słyszy i nie można się dogadać w ogóle. Może by ktoś to poprawił?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Największa poprawa będzie wtedy myślę, kiedy wrócimy do sesji stacjonarnych. No bo tak tera.

Radny Artur Czapliński

- Może ktoś mnie słyszał? Może Pan Przewodniczący przepraszam słyszał i jest w stanie temu Panu Skarbnikowi powtórzyć to co mówiłem. Może Pana ktoś będzie słyszeć? Nie wiem czy to jest dobre rozwiązanie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tylko tak tylko wie Pan co Panie Radny, ja może, zrobmy tak. Ja bym poprosił Pana Skarbnika żeby się albo jeżeli Pan Skarbnik mnie słyszy raz Pana raz pewnie kogoś innego, no to tutaj ciężko się będzie porozumieć tak.

Janina Ewa Orzełowska – Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

- Panie Przewodniczący, za chwilę tutaj do nas przyjdzie Pan Skarbnik, po prostu z naszego komputera skorzysta i odpowie na to pytanie jeszcze raz. Poprosimy jedną minutkę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Może któryś z członków czy też któraś z członkiń zarządu może odpowiedzieć Panu Radnemu w tym momencie? Czy nie bardzo? Dobrze, to czekamy wobec tego na Pana Skarbnika.

Radna Dorota Stalińska

- No i co tu się dzieje? Co tu się dzieje? Czy coś się zepsuło, że nagle zamilkło wszystko? Halo?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Pani Radna, przed chwilą (...)

Radna Dorota Stalińska

- Dobrze, bo myślałam po prostu, że coś się nagle wyłączyło.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Czekamy na Pana Skarbnika, który zmienia obecnie zmienia miejsce

Radna Dorota Stalińska

- Rozumiem z Panem Czaplińskim ustala . dobrze, dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- I zaraz będzie udzielał odpowiedzi Panu Radnemu, już za moment.

Marek Mieszalski – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, więc te 7,5 miliona są to pieniądze zwolnione przez WUP, oni otrzymali zwiększenie środków z funduszu pracy i przekazane one zostały do takiego miejsca w budżecie, gdzie mamy pieniądze na różne rozliczenia, na zwroty na tego typu rozliczenia związane z środkami unijnymi. Są w trakcie różnego rodzaju projekty, nakładane są korekty, czasem beneficjenci wygrywają w sądzie. Musimy mieć takie pieniądze no można powiedzieć kolokwialnie pod ręką, które pozwolą nam reagować na tego typu sytuacje. Tam było bardzo mało pieniędzy, więc zostały one tam złożone. W tej chwili nie ma jakby konkretnego przeznaczenia, one czekają aż pojawi się taka potrzeba. Dziękuję.

Radny Artur Czapliński

- Bardzo dziękuję Panie Skarbniku. Jeżeli bym mógł prosić, przyjmuję tą odpowiedź. Jeżeli mógłbym prosić o informację jeżeli te pieniądze z tego paragrafu będą zmieniane albo będą wydatkowane, bardzo bym prosił o informację z departamentu o sposobie i o celu wydatkowania tych pieniędzy z tego paragrafu w przyszłości. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy jeszcze ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały.

Radny Wojciech Zabłocki

- Tak, Wojciech Zabłocki zgłosiłem się.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Pan Radny Wojciech Zabłocki.

Radny Wojciech Zabłocki

- Panie Skarbniku, tutaj Pana odpowiedź zainspirowała mnie do zadania innego pytania. Przypomnę jak w zeszłym roku dyskutowaliśmy nad budżetem na 2023 rok i wtedy zasugerowałem, żeby rozważyć rezerwę pod wnioski waloryzacyjne, podwykonawcy różnych prac budowlanych, bo to jest normalne, że w branży, w każdym przedsiębiorstwie, w każdym samorządzie ten problem się pojawia. Wtedy jakby otrzymałem informację, że to będzie robione tak spontanicznie, na bieżąco, że żadna rezerwa nie będzie zakładana. Więc proszę żebym teraz uzyskał informację albo na piśmie, jak ta sprawa do tej pory się kształtuje za ostatnie powiedzmy pół roku, albo inaczej od początku bieżącego roku do dzisiaj, jak wygląda sytuacja ze składanymi właśnie wnioskami o waloryzację. Na jakim poziomie to zostało przez nas uznane? I ile jest jeszcze wniosków, które są nierozstrzygnięte i czy jest na to jakaś rezerwa? Dziękuję.

Marek Miesztański – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Panie Przewodniczący, Panie Radny tak, jednak zarząd wtedy ten wniosek uznał za zasadny i w budżecie mieliśmy taką rezerwę i mamy nadal. Wtedy to było 20 mln zł. Ona jest wykorzystywana sukcesywnie. W tej chwili o ile pamiętam z niej były 2 czy 3 przedsięwzięcia dofinansowane tam, gdzie wykonawcy zgłosili taką potrzebę takiej waloryzacji wynagrodzenia. No nie potrafię w tej chwili powiedzieć jaka to firma była, ale jest i to jest rozpatrywane. No toczą się negocjacje z reguły między inwestorem czy MZDW czy szpital czy jakkolwiek nasza inna instytucja a wykonawcą i jeśli taka potrzeba istnieje, zarząd wtedy podejmuje decyzję o dofinansowaniu tej inwestycji tak, żeby można było ją dokończyć. To tyle. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Proszę bardzo Pani Radna Ewa Białecka.

Radna Ewa Białecka

- Dziękuję Panie Przewodniczący. Panie Skarbniku, to mogę liczyć na autopoprawkę, którą zgłosiłam do projektu budżetu, że zostanie uwzględniona mam nadzieję? Bo ja o to ciągle dopytuję i jest to dla mnie temat cały czas aktualny i bardzo ważny dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego. Dziękuję.

Marek Miesztański – Skarbnik Województwa Mazowieckiego

- Panie Przewodniczący, Pani Radna, to jakby jest inna sprawa ta rezerwa, o której pytał Pani przedmówca, o której ja mówiłem jest na zadania inwestycyjne własne województwa czy też naszych jednostek samorządowych. Natomiast to o czym Pani Radna mówi, to jest to nasz program pomocowy dla gmin i powiatów na ich zadania, i tam środki na ten cały

program zostały określone przez Sejmik. W ramach tych środków zostały wybrane poszczególne przedsięwzięcia i beneficjenci. Na dzień dzisiejszy lista jest zamknięta oczywiście, ponieważ jest to program wieloletni, bardzo jest to kilkaset milionów rocznie, w związku z tym są cały czas różnego rodzaju przesunięcia, zwolnienia, przesunięcia między latami, rezygnacje, no i pojawiają się możliwości. Na dzień dzisiejszy takich możliwości nie ma, ale jeśli będzie no to zarząd będzie rozważał te wnioski, które tam są i oczekują na załatwienie, no i będzie Sejmikowi bo to Sejmik będzie uchwalał, będzie proponował nowe rozstrzygnięcia, ale na dzień dzisiejszy nie ma wolnych środków.

Radna Ewa Białecka

- Dziękuję bardzo. Bardzo na to liczę i wierzę, że jeżeli są porządkowane środki, ciągle się coś dzieje mam nadzieję, że znajdzie się te 4 miliony. Dziękuję bardzo Panie Skarbniku.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Proszę bardzo Pan Marszałek Rafał Rajkowski.

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

- Dziękuję Panie Przewodniczący. Panowie Radni, ja tylko doprecyzuje jeszcze wypowiedź Pana, Pana Skarbnika. Ja sobie zadałem trud, żeby znaleźć ten wniosek i być może Pani Radna Białecka, która na komisji dzisiaj porusza ten temat. Pani Radna, formalnie rzecz biorąc 28 marca Sejmik przyjął listę beneficjentów, którzy w instrumencie zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego, dostali dofinansowanie. Niestety po sprawdzeniu 29 czyli następnego dnia dopiero wpłynął wniosek Powiatu Przysuskiego. Tak więc to co mówił Pan Skarbnik, pewnie w przyszłości jeżeli będą jakieś pieniądze będzie dopiero rozpatrywanie. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę Państwa, nie ma więcej zgłoszeń w dyskusji. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 998 wraz z autopoprawkami? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Mirosław Augustyniak i Pan Radny Wojciech Kudelski. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 26 Radnych, nikt nie był przeciw, 23 Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2023 rok, druk numer 998 wraz z autopoprawkami. Przechodzimy do punktu 5. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały, w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Płońskiemu. Przewodniczący Sejmiku na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania jego sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Płońskiemu z druku numer 994. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Proszę bardzo Pan Radny Artur Czapliński.

Radny Artur Czapliński

- Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący. W tym punkcie chciałbym poinformować, że to tutaj ta poprawka jest wynikiem czy efekt próby zgłoszenia autopoprawki do budżetu, gdzie podczas obrad Komisji Edukacji, której jestem członkiem i Pan Marszałek Struzik też jest

członkiem, doszliśmy do wydaję mi się takiego porozumienia, że ja nie będę zgłaszał autopoprawki, a Pan Marszałek sprawę rozwiąże w sposób formalny, który będzie mi pasował i rozumiem, że to jest ten efekt za meritum bardzo dziękuję i za dotrzymanie słowa bardzo dziękuję. Chociaż ja cenie polityków takich i samorządowców, którzy dotrzymują słowa, a po temacie autopoprawek do budżetu z poprzedniego roku kalendarzowego co do zatrzymywania słowa przez Pana Marszałka Struzika mam bardzo duże wątpliwości. Pomimo to, za tą sprawę dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Czy jeszcze ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 994? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Michał Grodzki, Pani Radna Anna Wolszczak. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Powiatowi Płońskiemu, druk numer 994. Przechodzimy do punktu 6. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały, w sprawie udzielenia Gminie Andrzejewo pomocy finansowej. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania o opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwał na posiedzeniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie udzielenia Gminie Andrzejewo pomocy finansowej z druku numer 999. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 999? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Konrad Rytel, Pan Radny Konrad Wojnarowski, Pani Radna Anna Wolszczak. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie udzielenia Gminie Andrzejewo pomocy finansowej, druk numer 999. Przechodzimy do punktu 7. O zabranie głosu ponownie proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach samorządowego instrumentu wsparcia zdrowia kobiety 'Mazowsze dla zdrowia kobiety 2023'. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania oraz opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach samorządowego instrumentu wsparcia zdrowia kobiety 'Mazowsze dla zdrowia kobiety 2023' z druku numer 1000. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy

projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1000? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Łukasz Kudlicki, Pan Radny Leszek Przybytniak. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach samorządowego instrumentów wsparcia zdrowia kobiet 'Mazowsze dla zdrowia kobiety w 2023', druk numer 1000. Przechodzimy do punktu 8. o zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały zmieniającej uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego z druku numer 1002. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1002? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Leszek Przybytniak. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu.

Leszek Przybytniak - Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich

- Pani Przewodniczący, jeśli mnie słyhać mam problemy z połączeniem, ale jestem 'za' jeżeli mnie słyhać.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dobrze. Dziękuję. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie udzielenia pomocy z przeznaczeniem na realizację projektów w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego, druk numer 1002. Rozumiem, że Pan Radny Leszek Przybytniak także jest, także jest za. Dziękuję bardzo. Przechodzimy do punktu 9. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Pani Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na dofinansowanie zadań w ramach programu wsparcia Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowanie sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały wraz z autopoprawką nr 1 z Zarządu Województwa, na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na dofinansowanie zadań

w ramach programu wsparcia Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych 2023 z druku numer 1003 wraz z autopoprawką nr 1 z Zarządu Województwa. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1003 wraz z autopoprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Leszek Przybytniak - Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich

- Jestem za, Leszek Przybytniak się kłania. Mam problemy z połączeniem.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- No właśnie to prośba, żeby tutaj sprawdzić co tutaj się dzieje z tym połączeniem, bo słyszymy Pana Radnego, a widzę, że tutaj Pan Radny elektronicznie nie głosował tak. Rozumiem, że Pan Radny jest za, ale (...)

Leszek Przybytniak - Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich

- Jestem za Panie Przewodniczący.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Ale tutaj cały czas się nam nie wyświetla. Dobrze. Dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na dofinansowanie zadań w ramach programu wsparcia Mazowsze dla centrów integracyjnych 2023, druk numer 1003 wraz z autopoprawką. Przechodzimy do punktu 10. O zabranie głosu Proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Instrumentu wsparcia infrastruktury sportowej Mazowsze dla sportu 2023. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu wsparcia infrastruktury sportowej Mazowsze dla sportu 2023 z druku nr 1004. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1004? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Michał Góras i Pan Radny Krzysztof Winiarski. Jeszcze Pan Radny Krzysztof Winiarski. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckie podjął uchwałę, w sprawie udzielania przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu wsparcia infrastruktury sportowej Mazowsze dla sportu 2023, druk numer 1004. Przechodzimy do punktu 11. O zabranie głosu Proszę Pana Przewodniczącego Adama Orlińskiego.

Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów

- Szanowny Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Sprawozdanie Komisji Budżetu i Finansów o projekcie uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu wsparcia adaptacji do klimatu 'Mazowsze dla klimatu 2023'. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Budżetu i Finansów, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 roku, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie udzielenia Mazowieckiej pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu wsparcia adaptacji do zmian klimatu 'Mazowsze dla klimatu 2023' z druku numer 1005. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 1005? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu wsparcia adaptacji do zmian klimatu 'Mazowsze dla klimatu 2023', druk numer 1005. Proszę Państwa, przechodzimy teraz do punktu 12. Informacja o stanie sanitarno- epidemiologicznym Województwa Mazowieckiego za 2022 rok. Informację otrzymali państwo wraz z materiałami na dzisiejszą sesję, a o przedstawienie informacji poproszę Panią Annę Ambroziak, zastępcę Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Anna Ambroziak - Zastępca Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

- Dzień dobry. Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. Czy mnie słyszać?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak słyszać. Proszę bardzo.

Anna Ambroziak

- Czy już Państwo widzicie prezentację? Czy mnie słyszać?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak słyszać. Natomiast nie wiem jak tam u Państwa Radnych z prezentacjami. Czy Państwo widzą prezentację? Dobrze, to proszę bardzo.

Anna Ambroziak - Zastępca Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

- Dobrze. Dobrze. W takim razie, w takim razie przedstawię Państwu podsumowanie oceny stanu sanitarnego Województwa Mazowieckiego za 2022 rok. Wojewódzka Stacja i 38 Powiatowych Stacji, 1 Stacja Graniczna, to jest, to są służby sanitarne działające w Województwie Mazowieckim. Łącznie jest to 1 800 pracowników, w tym mamy 312 pracowników laboratorium. Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi monitoring, nadzór sanitarny. Pod swoim nadzorem mamy ponad 81 000 obiektów produkcyjnych, wprowadzających do obrotu żywność, ponad 3 000 przedsiębiorstw zajmujących się obrotem chemikaliami, kosmetykami, w tym ponad 12 000 podmiotów lecznictwa zamkniętego, otwartego, gabinetów lekarskich, gabinetów stomatologicznych, ponad 18 tysięcy zakładów pracy zarejestrowanych w ewidencji inspekcji sanitarnej jest. Zakłady te

zatrudniają około 720 000 pracowników. Również mamy pod nadzorem 860 wodociągów oraz 160 innych urządzeń zaopatrujących mieszkańców w wodę do picia. Laboratoria Państwowej Inspekcji sanitarnej na Mazowszu, to laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. Laboratoria w WSEE jest jedno laboratorium w Polsce wykonujące badania pozostałości pestycydów w żywności. Pierwsze w kraju, które wdrożyło metodę oznaczeń tlenu etylenu w żywności. Nasze laboratorium jest jednym z sześciu w Polsce, które wykonuje sekwencjonowanie wirusa SARS CoV-2, w celu wykrywania jego mutacji. Liczba wykonanych oznaczeń w laboratoriach PIS Województwa Mazowieckiego czyli nie tylko w Warszawie, ale w Siedlcach, Ciechanowie, Płocku, Radomiu i Ostrowie Mazowieckiej wykonaliśmy ponad 1 000 200 oznaczeń, przebadaliśmy 314 337 próbek. COVID-19 na Mazowszu w stosunku do 2021 roku obserwujemy spadki. W 2022 roku obserwowaliśmy spadki zachorowań z 461 000 na 383 000 zachorowań. Te zachorowania kumulowały się głównie w pierwszej połowie roku. Ognisk epidemiologicznych też był, też był spadek o 42%. Spadek o połowę mniej więcej. 42 ogniska wystąpiły w warszawskich szpitalach. Zgony z powodu COVID też spadły w stosunku do 2021 roku. Ilość zgonów w 2021 roku, to było ponad 9000, w 2020 roku 2 402 zgony. Od początku 2022 roku przeprowadzono łącznie 5 518 badań w sekwencjonowania genomu wirusa izolowanego od osób zakażonych z terenu Województwa Mazowieckiego. W wyniku tych badań ustalono, że dominował wariant omikron podtyp BA1. W 2022 roku wariant omikron stwierdzono w 5 440 przypadkach, czyli jest to 91,4 przypadków to właśnie ten wariant wirus omikron. Wykryto następujące tutaj podtypy. Od lipca 2020 roku był to wariant BA2, następnie pozostałe warianty tak jak tutaj widzimy na rycinie. Jeśli chodzi o szczepienia ochronne, to liczba podlegających zaszczepieniu osób w wieku od 0-19 lat, czyli chodzi o szczepienia te, które są obowiązkowe, liczba tych osób uprawnionych to było 1 120 854. W 674 w przypadkach wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne czyli jakieś, jakaś reakcja organizmu na szczepienia. W większości były to reakcje łagodne. 394 dotyczyły szczepień przeciw COVID-19, 278 były to, dotyczyły innych chorób zakaźnych. Liczba osób uchylających się od szczepień wzrosła o 16,5% w stosunku do 2021 roku i w 2022 roku było to 9 872. Sytuacja ta związana jest z epidemią COVID-19 oraz tym, że mamy coraz więcej antyszczepionkowców. Liczba kontroli w podmiotach realizujących szczepienia, to 778. Wyszczepialność przeciwko wielu chorobom zakaźnym, śwince, odrze, różyczce w trzecim roku życia polio nadal maleje, a wpływ właśnie ma tak jak powiedziałam na to epidemia i ruchy antyszczepionkowe. W liczbach, w procentach mamy tak, że gruźlica to jest 97,5% zaszczepienia, WZW B 96,8%, błonica, tężec, krztusiec 95,4%, polio 92%, odra, świnka, różyczka w trzecim roku 86,7%, w 7 96,5% w 11 roku 98,6% hip 92,6%, pneumokoki 92,7%. Wyszczepialność rotawirusa 85,17%. Stan warunków sanitarno-epidemiologicznych środowiska pracy. W 2022 roku przeprowadziliśmy 4 101 kontroli w 3 226 zakładach pracy zatrudniających 222 tysiące pracowników. Wydano 1 025 decyzji nakazujących, zalecających usunięcie nieprawidłowości. Sprawdzano i stwierdzono, w 922 zakładach stwierdziliśmy narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. W narażeniu tym pracowało 46 500 osób. Czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze stwierdzono w 536 zakładach. W narażeniu pracowało 13 765 osób. Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń, stężeń i natężeń czynników szkodliwych stwierdzono w 212 zakładach. W narażeniu pracowało 7614. Jeśli chodzi o choroby zawodowe, to w 2022 roku stwierdzono 345 chorób zawodowych. Wydano 84 decyzje o braku podstaw do ich stwierdzenia. Prowadzimy również nadzór nad chemikaliami. Utworzyliśmy nowy oddział nadzoru nad chemikaliami. Chemikalia otaczają nas na każdym etapie życia. Najwięcej spraw dotyczy produktów najbliższych człowiekowi na co dzień, takich jak kosmetyki, detergenty, repelenty. I tak w liczbach produkty biobójcze, przeprowadziliśmy 520 kontroli produktów biobójczych. Wydaliśmy 21 decyzji. Jeśli chodzi o produkty kosmetyczne to było 223 kontrole. Wydano 17 decyzji. Substancji chemicznej, mieszaniny chemiczne, to tutaj właśnie mamy między innymi chemię samochodową, farby, lakiery, kleje przeprowadzono 1105 kontroli. 41 decyzji i detergenty 41 kontroli, dwie decyzje. Najbardziej problematyczne są produkty z pogranicza, które mogą podlegać pod różne legislacje chemiczne. Przykładem mogą być tutaj na przykład żele do rąk, które są dostępne w sklepie i tutaj jakby zawsze jest wątpliwość czy

jest to kosmetyk czy to jest detergent. Kosmetyki stanowią duży obszar działania inspekcji sanitarnej, ponieważ każdy z nas stosuje przynajmniej kilka takich produktów dziennie. Konsumenci są, są świadomi, ale zarazem wzrasta popyt na tanie odpowiedniki znanych perfum, kremów i tutaj obserwujemy duży procent nieprawidłowości w tych produktach. W ich składach znajdują się niedozwolone składniki i takie produkty są wycofywane z rynku. Dużo nieprawidłowości notujemy w komunikacji zagrożeń, błędy są na etykietach, na opakowaniach, brak jest informacji w łańcuchu dostaw, zdarzają się również sytuacje, gdzie nie ma informacji w języku polskim. Inspekcja sanitarna prowadzi również nadzór nad środkami zastępczymi, nowymi substancjami psychoaktywnymi. W 2020 roku nie stwierdzono stacjonarnych punktów sprzedaży środków zastępczych, nie odnotowano również zgonów związanych z zatruciami lub podejrzeniami zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi stwierdzono 21 podejrzeń zatrucia środkami zastępczymi lub substancją psychoaktywną. Jak tutaj widzimy odpowiednio w 2021 roku były to 3 przypadki, w 2020 15. Jeśli chodzi o placówki nauczania i wychowania oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą, to w 2022 roku przeprowadziliśmy 4 227 kontroli w 2 208 obiektach z 7 720 stałych placówek oświatowo - wychowawczych, które były w ewidencji inspekcji sanitarnej. Ta liczba wynika z tego, że początek roku jeszcze to była, było dużo zachorowań i również szkoły były zamknięte i wówczas nie prowadziliśmy kontroli. W okresie utrzymującej się w pierwszym okresie 2020 roku epidemii COVID, większość placówek właśnie zastosowała się do wymagań przeciwepidemicznych Ministerstwa Zdrowia, GIS-u. Dodatkowo wezwaniem dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej był konflikt zbrojny w Ukrainie i napływ uchodźców w tym dzieci i młodzieży, którym również należało zapewnić warunki opieki i nauki w szkołach. Ogólnie w placówkach oświatowych wydano 579 decyzji merytorycznych, 305 decyzji płatniczych, nałożono 38 mandatów karnych na kwotę 8 250 zł, rozpatrzono 234 wnioski o interwencję w sprawach stanu sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych, wydano 455 opinii sanitarnych dla placówek nowoutworzonych, w celu ich rejestracji. Zbadano również 101 wystąpień pokontrolnych, w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek oraz procesów nauczania. Plusy minusy. Plusy, to utrzymujący się wysoki odsetek szkół z wyposażeniem w certyfikowany sprzęt sportowy i meble edukacyjne. Tutaj widzimy poprawę. Znaczna poprawa również jest jeśli chodzi o warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów. Organizowanie opieki stomatologicznej. Powstają gabinety stomatologiczne na terenie szkoły, dentobusy, przegląda dentystyczne w gabinetach poza szkołą. No i umożliwiane są uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu aż w 90% placówek. Minusy, to niewłaściwy stan sanitarno-techniczny w 4,2% ogółu skontrolowanych placówek. Plany lekcji pod względem higienicznym pogorszyły się w szkołach podstawowych. Uległy nieznacznej poprawie w szkołach ponadpodstawowych. Wzrosła liczba uczniów korzystających z mebli niedostosowanych do ich wzrostu. Czyli nie spełnione są warunki ergonomii. Spadła liczba placówek zapewniających w swoim uczniom możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w placówce. W 2022 roku wprowadziliśmy również nadzór nad wypoczynkiem zimowym, letnim dla dzieci i młodzieży. Skontrolowaliśmy 648 turnusów, 18, 02% ze wszystkich zgłoszonych. Na turnusach było 28272 uczestników. W zdecydowanej większości były one, warunki były zapewnione na odpowiednim poziomie. Zaledwie w 1,8% spośród skontrolowanych stanowiły turnusy, w których stwierdzono uchybienia warunków higieniczno-sanitarnych. Na turnusach zimowych wydano jedną decyzję nakazującą i trzy decyzje płatnicze. Na turnusach letnich tych decyzji nakazowych było 3, wystawiono również 13 mandatów na kwotę 3 150 zł. Stan sanitarny w obiektach żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Łączna liczba przeprowadzonych kontroli, ile kontroli w zakładach żywnościowych to 20 342. W tym 2 626 były to kontrole interwencyjne. Działania w związku z powiadomieniami, z powiadomieniami raz było ich 607. Pobrano 14 285 prób do badania, do badania w ramach urzędowej kontroli żywności monitoringu dla Mazowsza. Przeprowadzono 29 dochodzeń dotyczących ognisk, zarejestrowanych ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Liczba obiektów z wdrożonym systemem HACCP w zakładach od roku produkcji żywnością wzrosła w porównaniu do 2021 roku i w tej chwili jest to 14 382. W skontrolowanych obiektach stwierdzono przypadki niezgodności. Dotyczyły głównie stanu sanitarno-

technicznego pomieszczeń, wyposażenia, braki w opracowaniu procedur oraz realizacji tych procedur, GHP, GMP, HACCP. Głównym problemem podczas nadzoru nad suplementami diety było nieprawidłowości w znakowaniu tych suplementów, treści ulotek informacyjnych oraz prezentacji reklamy, które były emitowane w mediach i na portalach internetowych. [niezrozumiałe] stwierdzonych nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach egzekwowano na drodze decyzji administracyjnych oraz grzywnami w drodze mandatu karnego. Wydano łącznie 3 514 decyzji administracyjnych, nałożono 2 519 mandatów karnych na kwotę 774 390 zł, nałożono również kary pieniężne w kwocie, w kwocie ogólnej 691 592,29 groszy, 385 decyzji administracyjne wydane jako Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny jako organ pierwszej instancji. Stan sanitarny wody do spożycia. Na Mazowszu w 2022 roku wodę do spożycia dobrej jakości otrzymało ponad 5,3 milionów mieszkańców Mazowsza. Wodę o jakości nieodpowiedniej wymaganiom otrzymało 12,6 tys. mieszkańców województwa z czego 3,5 tysiąca otrzymało wodę objętą brakiem przydatności wody w zakresie wymagań mikrobiologicznych. Przeprowadzono 1954 badania prób wody na obecność bakterii zakresu legionella w ramach nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ponadnormatywna liczba bakterii legionella była w 69 obiektach leczniczych i w 14 DPS-ach, w 14 obiektach szkolnych. 362 przypadki stwierdzono wykrycia bakterii z grupy coli, 14 escherichia coli i 36 enterokoków. We wszystkich tych przypadkach prowadzone były postępowania administracyjne, w celu dostosowania wody do odpowiedniej jakości. Na terenie województwa mazowieckiego są 34 kąpieliska, 16 miejsc okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli. Wszystkie kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie właśnie wykorzystywane do kąpeli, zostały skontrolowane. Wydano 5 decyzji dotyczących kąpielisk oraz nałożono 1 mandat na kwotę 400 zł. Prowadzony nadzór pozwolił na bezpieczne korzystanie z terenów rekreacyjnych i kąpeli wodnych. Pod nadzorem mamy 158 basenów krytych, 28 basenów odkrytych. Skontrolowano 174 obiekty, 151 basenów, basenów krytych oraz 23 baseny odkryte. Stan sanitarno- techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Wydano 15 ocen jakości wody, a o nie przydatności wody do kąpeli dla basenów krytych oraz pięć ocen jakości wody o nie przydatności wody do kąpeli dla basenów odkrytych. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej. Pod nadzorem inspekcji sanitarnej tutaj prowadziliśmy w sumie 2308 kontroli w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w punktach tatuażu, odnowy biologicznej. Wydaliśmy tam 31 decyzji i wystawiliśmy 46 mandatów. 453 hotele zostały skontrolowane lub inne obiekty świadczące usługi hotelarskie. 8 decyzji, 11 mandatów. 605 kontroli w obiektach komunikacji publicznej, środkach transportu. Dwie decyzje tu mandatów nie było wystawionych w obiektach pomocy społecznej, w domach pomocy społecznej, w placówkach całodobowej opieki, środowiskowych domach samopomocy, samopomocy oraz obiektach dla bezdomnych. Przeprowadzono 263 kontrole, wystawiono 14 decyzji i 7 mandatów. Promocja zdrowia. Inspekcja sanitarna prowadzi również działalność promocyjną, propagującą zdrowy styl życia. Prowadzimy programy dotyczące chorób, dotyczące AIDS, programy 'Trzymaj formę', 'Wybierz życie', 'ARS, czyli jak dbać o miłość', 'Zdrowe piersi są OK'. To tylko niektóre z programów, które tutaj prezentujemy na piknikach, w mediach społecznościowych. Jeśli chodzi o liczby, to tych programów edukacyjnych prowadziliśmy takich dużych 12. Liczba innych działań typu akcje, kampanie to 27. Liczba osób, które skorzystały z tej edukacji to 1 283 551. Przeprowadziliśmy szkolenia online. 2 szkolenie stacjonarne dla pracowników podległych stacji powiatowych z województwa mazowieckiego. były organizowane 2 stoiska edukacyjne w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim i w PGE Narodowym. Liczba osób, która skorzystała z form edukacji to 1 250. Bardzo dziękuję za uwagę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Inspektor. Czy macie Państwo pytania do, do prezentacji? Jeżeli nie, stwierdzam, że Sejmik zapoznał się z otrzymaną informacją o stanie sanitarnym Województwa Mazowieckiego za 2022 rok. I dziękuję bardzo Pani Inspektor za przedstawienie prezentacji. Dziękuję bardzo.

Anna Ambroziak - Zastępca Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

- Ja również dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję. Do widzenia. Przechodzimy zatem do punktu 13. O zabranie głosu proszę Pana Przewodniczącego Krzysztofa Skolimowskiego.

Krzysztof Skolimowski - Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, pozwalam sobie przedstawić sprawozdanie Komisji Edukacji Nauki i Szkolnictwa Wyższego o projekcie uchwały, w sprawie przeniesienia kształcenia w zawodach technik leśnik i technik architektury krajobrazu, wyłączenia i likwidacji oraz przekształcenie niektórych szkół i placówek wchodzących w skład Zespołu Szkół Drzewnych i Leśnych imienia Jana Kochanowskiego w Garbatce-Letnisku. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Edukacji Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w celu przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, po rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 10 maja 2023 roku, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie przeniesienia kształcenia w zawodach technik leśnik i technik architektury krajobrazu, wyłączenia i likwidacji oraz przekształcenia niektórych szkół i placówek wchodzących w skład Zespołu Szkół Drzewnych i Leśnych im. Jana Kochanowskiego w Garbatce-Letnisku z druku nr 985. Proszę Państwa o pozytywne głosowanie tego projektu. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 985? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Michał Grodzki, Pani Wioletta Paprocka-Ślusarska, Pan Marcin Podsędek już zagłosował i jeszcze Pani Radna Anna Wolszczak. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 47 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie przeniesienia kształcenia w zawodach technik leśnik, technik architektury krajobrazu, wyłączenia i likwidacji oraz przekształcenie niektórych szkół i placówek wchodzących w skład Zespołu Szkół Drzewnych i Leśnych imienia Jana Kochanowskiego w Garbatce-Letnisku, druk numer 985. Przechodzimy do punktu 14. O zabranie głosu proszę Panią Przewodniczącą Jadwigę Zakrzewską. Czy Pani Przewodnicząca jest?

Jadwiga Zakrzewska - Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Panie Przewodniczący przepraszam, nie włączyłam głosu. Dzień dobry Państwu. Przedstawiam Państwu sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pod nazwą 'Mazowsze dla miejsc pamięci 2023'. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 22 maja 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały, w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pod nazwą 'Mazowsze dla miejsc pamięci 2023' z druku numer 986 wraz z autopoprawką Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 15 maja 2023 roku. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem uchwały z druku numer 986 wraz z autopoprawką? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie udzielania przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej, na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pod nazwą 'Mazowsze dla miejsc pamięci 2023', druk numer 986 wraz z autopoprawką. Przechodzimy do punktu 15. O zabranie głosu ponownie proszę Przewodniczącą Jadwigę Zakrzewską. Pani Przewodnicząca nie słyszy Pani.

Jadwiga Zakrzewska - Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Wyłącza mi głos dlatego przepraszam bardzo. Jeszcze raz spróbuję włączyć. Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Wysoka Rado. Chciałam Państwu przedstawić sprawozdanie Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego o projekcie uchwały, w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Województwa Mazowieckiego w ramach programu 'Mazowsze dla zabytków 2023'. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego, celem przeprowadzenia dalszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 22 maja 2023 roku zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały, w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa mazowieckiego w ramach programu 'Mazowsze dla zabytków 2023' z druku numer 10 01. Panie Przewodniczący, chciałam podziękować pracownikom Urzędu Marszałkowskiego, którzy zajmowali się wnioskami o dotacje. Chciałam powiedzieć podkreślić ten fakt wielką sprawność działania, rzetelność wykonanych prac. Zadanie to nie było łatwe dla komisji jak i dla pracowników w ich przyznaniu tych kwot finansowych na rewitalizację. Dlatego bardzo dziękuję. Byłam jednym z członków komisji i zauważyłam rzetelną pracę dlatego chciałam to podkreślić. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo. Czy ktoś Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawczyni lub wnioskodawcy projektu uchwały? Jeżeli nie, przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1001? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze Pan Radny Michał Góras, Pan Radny Jakub Kowalski, Pan Marszałek Wiesław Raboszuk. Pan Marszałek już głosował, dziękuję. Jeszcze dwoje Radni. Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa mazowieckiego w ramach programu 'Mazowsze dla zabytków 2023', druk numer 1001. Proszę Państwa przechodzimy do punktu 16. Podjęcie uchwały, w sprawie przyznania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza'. Komisja Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza', proponuje Państwu podjęcie, podjęcie uchwał w sprawie nadania tejże odznaki trzem szpitalom, Międzyleskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu w Warszawie, Mazowieckiemu Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku, Szpitalowi Dziecięcemu imienia profesora doktora medycyny Jana Bogdanowicza oraz Uniwersytetowi Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Aczkolwiek skądinąd wiemy, że jest w toku procedura zmiany nazwy

tegoż uniwersytetu na Uniwersytet Radomski. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektów uchwał? Proszę Państwa jeżeli nie, wnioskuję o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania projektów uchwał zaczynając od druku 1006. Projekt uchwały, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Międzyzleskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu w Warszawie, druk numer 1006. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1006? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Międzyzleskiemu Szpitalowi Specjalistycznemu w Warszawie, druk numer 1006. Przechodzimy do druku numer 1007. Projekt uchwały w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Mazowieckiemu Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku, druk numer 1007. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 1007? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Mazowieckiemu Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku, druk numer 1007. Przechodzimy do druku numer 1008. Projekt uchwały, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Szpitalowi Dziecięcemu imienia profesora doktora medycyny Jana Bogdanowicza, Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej, druk nr 1008. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z numer 1008? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 47 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Szpitalowi Dziecięcemu imienia profesora doktora medycyny Jana Bogdanowicza Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej, druk numer 1008. Przechodzimy do druku numer 1009. Projekt uchwały, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Uniwersytetowi Technologiczno-Humanistycznemu im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, druk numer 1009. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 1009? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 46 Radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie nadania Odznaki Honorowej 'Zasłużony dla Mazowsza' Uniwersytetowi Technologiczno-Humanistycznemu im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, druk numer 1009. Dziękuję Państwu Radnym. Przechodzimy do punktu 17. O zabranie głosu proszę Panią Przewodniczącą Annę Brzezińską, a o prowadzenie obrad proszę Pana Przewodniczącego Marcina Podsędkę.

Anna Brzezińska - Przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu

- Szanowny Panie Przewodniczącym Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Zarządzie, Wysoki Sejmiku. Przedstawiam Państwu sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie uchwały, w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego Województwa Mazowieckiego. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Województwa Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 19 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego Mazowieckiego z druku numer 992. Dziękuję.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Przewodniczącej. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytanie do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 992? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nie było głosów przeciwnych, nikt również nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego Województwa Mazowieckiego, druk nr 992. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. Sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie uchwały, w sprawie wyrażenia zgody na dokonywanie darowizny części nieruchomości położonej w Otrębusach na rzecz Gminy Brwinów, druk numer 993. O zabranie głosu bardzo proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Brzezińską.

Anna Brzezińska - Przewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu

- Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Zarządzie, Wysoki Sejmiku. Przedstawiam Państwu sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu o projekcie uchwały, w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny części nieruchomości położonej w Otrębusach na rzecz Gminy Brwinów. Przewodniczący Sejmiku, na podstawie § 10 ust. 1 Regulaminu obrad Sejmiku Mazowieckiego, skierował powyższy projekt uchwały do Komisji Rozwoju Gospodarczego, Infrastruktury i Przeciwdziałania Bezrobociu, celem przeprowadzenia pierwszego czytania i opracowania sprawozdania. Komisja, na posiedzeniu w dniu 19 maja 2023 roku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały, w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny części nieruchomości położonej w Otrębusach na rzecz Gminy Brwinów z druku nr 993. Dziękuję bardzo.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję Pani Przewodniczącej. Czy coś Państwa Radnych ma pytania do sprawozdawcy lub wnioskodawcy projektu uchwały? Nie widzę zgłoszeń. Przystępujemy do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 993? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 49 Radnych, nie było głosów przeciwnych, nikt również nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny części nieruchomości położonej w Otrębusach na rzecz Gminy Brwinów, druk numer 993. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. Projekt uchwały, w sprawie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Siedlecko- Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, druk numer 995. O zabranie głosu bardzo proszę Panią członkini Zarządu Województwa Mazowieckiego Panią Janinę Ewa Orzełowska.

Janina Ewa Orzełowska – Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Przewodniczący, Panie i Panowie Radni, przedstawiam uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie Siedlecko- Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. sprawa dotyczy odstępstwa od zakazów wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości w tym kopalin szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu na działkach w Gminie Mokobody. Obszar wyżej wymienionych działek przeznaczonych do wyłączenia z zakazu zlokalizowany jest wyłącznie na terenie gruntów rolnych i nie będzie miał negatywnego wpływu na środowisko. Kopalina wydobywana na wskazanych działkach będzie dowożona na miejsce budowę nasyp autostrady A2. Proszę o dwa czytania.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Marszałek. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli

nie usłyszę sprzeciwu uznam, iż Sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 995? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 44 Radnych, nie było głosów przeciwnych, czterech Radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę, w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, druk numer 995. Przechodzimy do kolejnego punktu. Projekt uchwały w sprawie powołania doraźnej Komisji Sejmiku Województwa Mazowieckiego do spraw raportu o stanie Województwa Mazowieckiego, druk numer 996. Zgodnie z art. 34a ustawy o samorządzie województwa, Zarząd co roku do dnia 31 maja przedstawia Sejmikowi raport o stanie województwa. W związku z powyższym proponuję powołanie doraźnej komisji, w celu dokonania analizy raportu o stanie województwa i przygotowania projektu uchwały w sprawie wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego. Skład komisji proponuje się powołanie następujących Radnych: Joanna Bala, Katarzyna Bornowska, Łukasz Gołębiowski, Mirosław Adam Orliński – Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, Leszek Przybytniak, Konrad Rytel, Krzysztof Winiarski, Bartosz Wiśniakowski, Konrad Wojnarowski i Izabela Ziątek. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Nie widzę zgłoszeń. Wnioskuje o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, iż sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku numer 996? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 Radnych, nie było głosów przeciwnych, 1 Radny wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę, w sprawie powołania doraźnej komisji Sejmiku Województwa Mazowieckiego do spraw raportu o stanie Województwa Mazowieckiego, druk numer 996. Zgodnie z § 24 ust. 4 naszego statutu, pierwsze posiedzenie komisji zwołuje Przewodniczący Sejmiku bezpośrednio po jej powołaniu. Proponuję zatem, aby po zakończeniu, członkowie komisji odbyli swoje pierwsze posiedzenie, w celu dokonania wyboru przewodniczącego komisji. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. Informacja Zarządu Województwa Mazowieckiego dotycząca prac nad strategią rozwoju kultury w Województwie Mazowieckim na lata 2023-2027. informację przedstawi Pan Karol Wittels Prezes Zarządu Fundacji Obserwatorium, która opracowała ten dokument strategiczny. Proszę pana prezesa o zabranie głosu.

Karol Wittels - Prezes Zarządu Fundacji Obserwatorium

- Dzień dobry. Dziękuję serdecznie. Bardzo mi miło, że mogę zaprezentować przed Państwem w skrótovej wersji. Przepraszam za tło, ale jestem po prostu świeżo po skończeniu zajęć na uczelni i już nie udało mi się nigdzie dalej przenieść. Już próbuję załączyć prezentację. Ja zostawię w takiej formule, ponieważ ostatnio się nie przewijała jak robiłem pełny pokaz slajdów. Tak rzeczywiście Fundacja Obserwatorium realizowała na zlecenie Departamentu Kultury nowy dokument strategiczny, dotyczący kultury w Województwie Mazowieckim. Oparliśmy się i może zacznę od tego o wnioski z wdrażania poprzedniej strategii. Skrótoowo chciałem podsumować. Poprzednia strategia była realizowana przez 34 programy strategiczne. Dość duży to był dokument. 23 z nich zostały zrealizowane w 100%. Stopień realizacji pozostałych wyniósł 83%. Strategia przede wszystkim była wdrażana poprzez samorządowe instytucje kultury, dla których organizatorem jest Samorząd Województwa oraz w mniejszym stopniu poprzez projekty organizowane przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów, ofert. Wnioski z poprzednich strategii na podstawie ewaluacji, tutaj oczywiście jest to wersja bardzo skrócona z rekomendacjami dotyczącej nowego dokumentu były takie, żeby przede wszystkim zwiększyć zaangażowanie trzeciego sektora w realizację tego dokumentu i mocniej go promować w tym dokumencie, żeby sam dokument był bardziej zwięzły i elastyczny, żeby dawał wskazówki jak realizować strategię też w formie dobrych praktyk, uwzględniał alternatywne sposoby realizacji, narzędzia do wdrażania. Cele strategiczne w nowym dokumencie po ewaluacji były określone jako takie, które pozwoliłoby twórce,

pokazywać twórcze propozycje, inspirować społeczność lokalną, generować nowe potrzeby, a nie tylko być odpowiedzią na obecne potrzeby społeczne i wyrównywanie deficytów. Czyli jednak pójście o krok do przodu. Nowa strategia powinna dawać możliwość realizacji projektów kilkuletnich i cyklicznych, także w formie konkursów, otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych, żeby jednak trwałość tych działań była większa niż tylko jednorazowe wydarzenia. Prowadzenie strategii powinno być poprzedzone akcją informacyjno-promocyjną mającą formę procesu włączającego. I tu chodzi o to, żeby sama strategia nie była tylko dokumentem, ale też pewnym procesem aż do końca jej wdrażania, włączania kolejnych instytucji organizacyjnych, podmiotów kultury w jej działania. W związku z tym by rekomendacja była taka, żeby to nie zakończyło się tylko w pierwszym roku, ale w kolejnych latach też były działania promocyjno-informacyjne. Główne wnioski z przeprowadzonej przez nas diagnozy, w formie po lewej stronie bardziej takich jakby mocnych stron, po prawej słabszych stron Województwa Mazowieckiego w obszarze kultury. Z mocnych stron na pewno wysoki wskaźnik z jednej strony liczby instytucji kultury i organizacji pozarządowych w województwie, jak i podmiotów prywatnych, które też działają w obszarze kultury na terenie województwa. Liczne duże aktywne instytucje kultury o dużym potencjale do tego też, żeby stać się liderami rozwoju kultury w regionie. Stosunkowo wysoki poziom uczestnictwa w tej myśli o całym województwie łącznie jeśli chodzi o uczestnictwo w kulturze, bogata różnorodna oferta kulturalna, wysoki wskaźnik liczby obiektów zabytkowych pod kątem tutaj zarówno tego, że jako elementu dziedzictwa, jak i zabytkowych, które można wykorzystać w kontekście działalności kulturalno-artystycznej. Specjalizacje i tematy istotne w poszczególnych regionach, tu widać, że mamy różnice też na poziomie poszczególnych instytucji w różnych subregionach województwa. Niestety pewne minusy też się pojawiają. Przede wszystkim mamy, to jest dość oczywiste, ale jednak warto to podkreślić dużą koncentrację podmiotów kultury w dużych miastach i w okolicach Warszawy. Ja przez podmioty kultury myślę bardzo szeroko o wszystkich instytucjonalnych formach organizowania działalności kulturalnej, czyli zarówno instytucje, jak i organizacje pozarządowe jak i podmioty prywatne. Czyli tu mamy skupienie w Warszawie i w tym wianuszku dookoła warszawskim. Po drugie są duże dysproporcje geograficzne jeśli chodzi o rozkład instytucji kultury, szczególnie tych aktywnych i silnych jak i w kontekście też oferty. Przekładając to na negatywną wizję, są niestety nadal co było już w poprzedniej strategii skazane nadal białe plamy albo takie miejsca, do których ta oferta dociera w niewielkim stopniu, a miejscowe lokalne instytucje kultury nie do końca sobie jeszcze z tym radzą. I na to się nakłada w tych przynajmniej obszarach niski poziom, albo stosunkowo niski poziom uczestnictwa w kulturze. Duże dysproporcje pod względem aktywności poszczególnych podmiotów kultury w pozyskiwaniu środków, znaczy aktywności w ogóle, a także w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. I to niestety też się w wielu miejscach powiela z tymi obszarami, o których przed chwilą wspomniałem. Duże dysproporcje w zarobkach w sektorze kultury szczególnie między Warszawą, okolicami Warszawy, a także dużymi miastami stolicami subregionów, a pozostałymi miejscowościami czego skutkiem jest tak zwany drenaż mózgow, czyli po prostu zmiana pracy, wyjeżdżanie najlepszych pracowników do większych miejscowości. Tak jak zresztą w innych obszarach. Koncentracja oferty specjalistycznej w Warszawie jeśli chodzi o sektor kultury. Skróceniowo, kultura włącza każdego. To była misja poprzedniej strategii, którą po konsultacjach uważamy, że należy zachować i nie zmieniać, ponieważ jakby ona ma dalej sens i tutaj zmiany nie nastąpiły. Zmieniła się natomiast wizja oczywiście i ja jej tutaj nie przedstawiam, Państwo dostaniecie w pełnym dokumencie. Ta wizja kultury i województwa w 2027 jest jednak zmieniona. Cały dokument opiera się jeśli chodzi o taką systematykę i podział o tak zwaną teorię wartości Johna Holdena, która dzieli kulturę na wartość instytucjonalną, integralną i instrumentalną. Tu Państwo macie trzy obszary interwencji strategicznej, które myśmy sobie określili i ten podział obowiązuje przez cały dokument od diagnozy przez obszary strategiczne, po cele strategiczne i dalej na końcu ewaluację. Więc mamy obszar pierwszy Mazowieckie Podmioty Kultury. drugi mamy Mieszkaniec i Gość Województwa. tutaj przez to rozumiemy mieszkańców województwa i osoby przyjeżdżające turystów, ale gość brzmi lepiej. Współpraca międzysektorowa w Województwie Mazowieckim, czyli tutaj współpraca sektora

kultury z pozostałymi sektorami. Tak wygląda schematyczny podział tego dokumentu jeśli chodzi o cele strategiczne, to są te a, b i c oraz cele operacyjne. Jak Państwo widziecie, znacznie uproszczona formuła w stosunku do poprzedniego dokumentu, do każdego z tych celów operacyjnych jest maksymalnie po 3 ale w większości po 2, a czasem nawet po 1 program wdrażający. Więc ta nawigacja w tym dokumencie mamy wrażenie będzie znacznie łatwiejsza i sposób odnajdywania się dla podmiotów kultury, które będą korzystały ze strategii będzie znacznie łatwiejsza. Tu mamy doszczegółowienie tego wykresu, cele strategiczne i operacyjne w zestawieniu. I tak, w tym pierwszym punkcie celu a) aktywne podmioty kultury, czyli tu myślimy o szeroko pojętych podmiotach w tym też osobach aktywnie pracujących w kulturze. Z jednej strony mamy Mazowieckie Kadry Kultury, z drugiej strony mamy środowiska twórcze, tutaj artystów, artystów ludowych i całą masę innych osób jakby tutaj aktywnie tworzących kulturę. Czyli jak widziecie Państwo ten pierwszy, dotyka przede wszystkim osoby i twórców i instytucje tworzące kulturę. Drugi jest ukierunkowany na odbiorcę, czyli kultura blisko odbiorcy. Czyli zarówno mieszkańcy jak i goście województwa. I tutaj mamy 3 takie cele operacyjne i od razu tutaj dodam, tu mieszczą się te wszystkie działania związane z organizacją wydarzeń kulturalnych, ale też artystycznych i edukacją kulturalną. Natomiast nam zależało co wynika z diagnozy, żeby te działania przyczyniły się również do rozwoju społecznego województwa. W związku z tym takie, a nie inne tytuły tych celów operacyjnych. Wzmacnianie kapitału kulturowego mieszkańców i osób odwiedzających, ale przede wszystkim mieszkańców. Niwelowanie barier uczestnictwa, to o czym mówiłem przy okazji skrótowej, podsumowania diagnozy czyli tego, że jednak mamy białe plamy, ale też barier uczestnictwa związanych chociażby nie wiem z uczestnictwem osób w kulturze z niepełnosprawnościami. I po trzecie wzmacnianie edukacji i animacji kulturowej. Z jednej strony uczenie takie klasyczne, edukacja podnoszenie kompetencji artystycznych, ale z drugiej strony podnoszenie też kompetencji społecznych i uczenie, uczenie młodych ludzi do uczestniczenia w kulturze. Trzeci cel ostatni strategiczny kultura buduje region, i tu mamy dwa do wdrażania C2 i C 3, czyli ochrona i upowszechnianie materialnych, niematerialnych zasobów kultury. Tu już się skupiamy na dziedzictwie kulturowym materialnymi, niematerialnym. W trzecim C3 kultura integruje, to jest cel, w którym mamy dwa programy poświęcone z jednej strony współpracy w ramach sektora kultury, czyli instytucje z podmiotami prywatnymi, instytucje z organizacjami pozarządowymi albo że tak powiem w trzech kierunkach, a z drugiej strony współpraca międzysektorowa pomiędzy kulturą a oświatą, turystyką czy choćby ochrona środowiska. Natomiast ten punkt C 1 jest takim celem bym powiedział wspierającym działania dla Urzędu Marszałkowskiego, w którym skupiają się działania związane z gromadzeniem wiedzy o kulturze, badaniami, pogłębianiem diagnozy oraz rozwojem strategicznym czy wsparciem strategicznym przy działaniach instytucji dla których organizatorem jest Samorząd Województwa. Podsumowując, obecny dokument strategiczny krótszy jest od poprzedniego, bardziej elastyczny przynajmniej naszym zdaniem, wzmacniający rolę NGO, ale też prywatnych podmiotów kultury. Nastawiony na współpracę w ramach sektora i międzysektorowo. Co do zasady czego już nie będę wyświetlał, bo, bo tutaj niestety nie mam na to czasu, czyli takie ramy, w których strategia będzie wdrażana. Przykładem jest choćby zasada związana z uszanowaniem ochrony środowiska w ramach działań wdrażanych, w ramach strategii. Uproszczona znacznie ewaluacja ograniczająca się do prostych wskaźników ilościowych i ewaluacji jakościowej. I ukierunkowanie na proces, to znaczy, że jednak stawiamy na to, że strategia to nie jest tylko dokument zatwierdzony, mam nadzieję w najbliższych tygodniach zawieszony na stronie i potem, tylko ogłaszane różnego typu rodzaje konkursów czy dotacji, ale aktywne działanie i współpraca z sektorem kultury z Departamentu Kultury. Przepraszam. Tu jeszcze tylko podsumuję, że oczywiście planowane są konsultacje społeczne tego dokumentu szerokie na terenie województwa, ale jednocześnie już branżowe były przeprowadzone na etapie pisania dokumentu, także to będzie dwuetapowy poziom konsultacji tego dokumentu z mieszkańcami województwa. To skrótowo tyle. Dziękuję serdecznie za uwagę. Tylko zatrzymam. I jestem do Państwa dyspozycji. Jeżeli Państwo macie jakieś pytania, to zapraszam.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Bardzo Panu dziękuję za przedstawienie tej strategii w formie prezentacji i otwieram dyskusję. Bardzo proszę Pani Przewodniczącą Jadwigę Zakrzewską.

Jadwiga Zakrzewska - Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Szanowni Państwo, kilka dni temu rozmawialiśmy na komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat strategii. Strategia wyraża dominujący kierunek działań, wyraża też cele długofalowe. ale muszę powiedzieć, że bardzo dziękuję Panu za przygotowanie rzetelnej tej strategii i komisja nie wносиła żadnych zastrzeżeń, ale są jeszcze wnioski, które szczególnie chodzi o miejsca, które musimy zaktywizować. To są miejsca, gdzie brakuje właśnie w zakresie rozwoju kultury i brakuje współpracy pomiędzy, pomiędzy społecznością lokalną i musimy się tym zająć. To jest zadanie nie łatwe, ale są obszary na terenie Województwa Mazowieckiego, gdzie należałoby zaktywizować te społeczności i właśnie oceniam tą strategię wysoko. Dziękuję Państwu, Urzędowi Marszałkowskiemu i Panu, który to zaprezentował za rzetelną diagnozę sytuacji.

Karol Wittels - Prezes Zarządu Fundacji Obserwatorium

- Dziękuję. Bardzo dziękuję serdecznie za miłe słowa. Dziękuję.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Przewodniczącej. Czy ktoś Państwa Radnych również chciałbym w sprawie strategii zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Chciałem Panu bardzo serdecznie podziękować. I przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. Informacja Zarządu Województwa Mazowieckiego dotycząca prac nad strategią rozwoju turystyki w Województwie Mazowieckim na lata 2023-2027. Informację przedstawi Pan Hubert Gonera reprezentant firmy Landbrand, która opracowała ten strategiczny dokument. Bardzo proszę oddając Panu głos.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Halo? Czy mnie słyszeć?

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak, słyszeć Pana bardzo dobrze.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Dobrze. czy widać mój ekran?

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Tak widać ekran.

Cezary Molski

- Dzień dobry Państwu. Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Członkowie Zarządu, Szanowni Państwo Radni w zastępstwie kolegi, który akurat w tym czasie podróżuje w sprawach służbowych do Norwegii, także w zakresie strategii i dokumentów turystycznych, chciałem przedstawić pokrótce prezentację dotyczącą dokumentu w zakresie turystyki w Województwie Mazowieckim na lata 2023- 2027. Pierwszym krokiem przy organizacji pracy, to przede wszystkim było odniesienie się do tej podsumowanie czyli oparcie się na ewaluacji poprzedniej strategii. Tutaj zauważyliśmy przede wszystkim, że obszar bejca czyli tak naprawdę mówimy o marketingu turystycznym, wizerunku, informacji turystycznej oraz wzmocnieniu branży Województwa Mazowieckiego, te 2 obszary wypadły najslabiej, co było dla nas także pewną wytyczną do tego, żeby w dalszych pracach, także w pracach analitycznych skupić się na właśnie kontakcie z branżą turystyczną i te kwestie marketingowe bardziej wyraziście wyłuskać. I jak zwrócicie Państwo uwagę na tym slajdzie, ta część diagnostyczna jest dominująca nad całością prac i tu widzimy, że tak naprawdę

oprócz badań chociażby bezpośrednich lotów branży turystycznej, tutaj staraliśmy się przede wszystkim bardzo dobrze spojrzeć także zewnątrz. Czyli korzystaliśmy z ekspertów z różnych części naszego kraju po to, żeby potem łatwiej móc te pozostałe części strategiczne i wdrożeniowe określić w bardzo skrótowej praktycznej formie. Więc tutaj chciałbym serdecznie Państwa zachęcić do tego, żeby spojrzeć na swój teren, diagnozy, która została opracowana w tym dokumencie, gdyż ona może powiedzieć bardzo wiele rzeczy na temat tego jak dalej na poziomie lokalnym, czy subregionalnym rozwijać turystykę, także w kontekście tej strategii. Takim kluczowym elementem, który myśląc o nie tylko rozwoju turystyki całościowym, ale przede wszystkim partnerów, którzy będą to mogli rozwijać tą strategię, to trzeba zwrócić uwagę, że Samorząd Województwa jest tylko jednym z wielu podmiotów i instytucji, która może inicjować pewnego rodzaju rzeczy w ramach tej strategii i odpowiadać na potrzeby na poziomie lokalnym czy subregionalnym, dlatego szukaliśmy i diagnozowaliśmy we współpracy oczywiście z Departamentem Kultury Promocji i Turystyki lokalne grupy działania i lokalne organizacje turystyczne. Szukając tych partnerów najmocniejszych, i tutaj widzimy ten układ wschód zachód, który jest kluczowym układem, gdzie turystyka rozwija się najlepiej. L. inie pogrubione tak samo zielone jak i czerwone, które oznaczają dwie różne grupy, organizacje widzimy, że tą linię tworzą przede wszystkim właśnie w układzie poziomym. Na południu województwa mamy też bardzo dużą aktywizację podmiotów i to widzimy bardziej w ostatnim okresie, w okresie około 3- 5 lat. Natomiast widzimy także inne obszary, które wymagają większego że tak powiem wsparcia. Różne formy wsparcia, które zostały przewidziane także w tym dokumencie. Ale patrząc jeszcze na Województwo Mazowieckie z perspektywy chociażby kraju, warto zwrócić uwagę, że po prawej stronie widzą Państwo mapę, gdzie obszar niebieski to są obszary największego odbioru przyjmowania turystów zarówno zagranicznych, jak i krajowych. Czyli tutaj mamy Województwo Mazowieckie i Małopolskie dominują w całości struktury przyjazdowej jeśli chodzi o regiony. Natomiast to rzeczywiście bardzo pozytywne i liczę na to, że ta tendencja będzie utrzymana. Natomiast musimy też zobaczyć minusy, które się kształtują także w odniesieniu do chociażby ostatnich trzech lat, trzech trudnych lat dla polskiej turystyki, gdzie również rozwijały się kwestie campingów, karawaniingu i tutaj widzimy, że liczba kempingów i punktów biwakowych wynikające z tej diagnozy jest tak naprawdę na dość niskim, liczbowo na niskim poziomie. W związku z tym, to jest także taki element żebyśmy mogli odpowiadać w tej strategii na potrzebę i zmiany, które następują w zakresie popytu turystycznego. Tort ten turystyczny krajowy jak widzimy układa się w ten sposób, że tak naprawdę małopolskie jest w chwili obecnej na miejscu pierwszym według danych GUS-u. Natomiast tak naprawdę zmiana pomiędzy małopolskim a mazowieckim następuje praktycznie z roku na rok, więc nie należy się sugerować. Warto zwrócić uwagę, że w porównaniu do regionów bardzo zaangażowanych w rozwój turystyki na poziomie regionalnym, chociażby województwo pomorskie, tak naprawdę ono jest dopiero na piątym miejscu. Więc to jest także kwestia jeszcze, nie mamy tak naprawdę pozycja lidera województwa mazowieckiego nie jest w tym przypadku zagrożona. Natomiast tutaj jeżeli chodzi o mocny aspekt związany z komercjalizacją turystyki, bo oczywiście możemy mówić o wspieraniu rozwoju na poziomie samorządów lokalnych, powiatowych czy oczywiście samorządu województwa, natomiast turystyka to przede wszystkim biura podróży, hotele, gastronomia czy podmioty prywatne. I tutaj takim zasadniczym pomostem i pomocą w realizacji zapisów tej strategii, tak naprawdę to jest liczba biur podróży, która jest zarejestrowana w województwie mazowieckim. To jest tak naprawdę najlepszy kanał dystrybucji ofert turystycznych zarówno na poziomie krajowym, jak i zagranicznym. I to jest z tego aspektu chcielibyśmy uczynić bardzo mocny atut właśnie w planowanym okresie 2023 roku.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Przepraszam bardzo. Mam taką uwagę do prezentacji. Odnoszę wrażenie i pewnie nie tylko ja, że slajdy się nie przewijają Pana albo jest to specjalny zabieg.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Nie, nie. Przewijam na bieżąco. Przepraszam.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Mamy cały czas w poglądzie prezentacja czyli ten pierwszy slajd wprowadzający. Natomiast dalej niestety nie widzimy zmiany jeśli chodzi o ekran w kolejnym slajdzie.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Przepraszam. Ja mam udostępnione.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Mamy to oczywiście udostępnione, wszystko się zgadza tak. Teraz rzeczywiście mamy ósmy slajd.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- To ja przepraszam, że dałem ekran pełny po prostu i zwyczajnie nastąpił jakiś chochlik.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Problem, o którym mówił wcześniej też pan poprzedzający pana prezentację, pan prezentujący poprzedni punkt. Dlatego teraz.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Dziękuję bardzo za zwrócenie uwagi. Przepraszam bardzo. Bardzo powiększyłem ekran maksymalnie tak, żeby Państwo nie widzieli bocznych slajdów, natomiast jakiś chochlik wystąpił techniczny. To po prostu zmniejszuję.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję w takim razie przejmie.

Cezary Molski – reprezentant firmy Landbrand

- Dziękuję. Przechodząc dalej tak naprawdę tutaj województwo mazowieckie także po drugiej stronie coś co, z czym musimy się mierzyć, to jest także jeśli chodzi o liczbę, czas pobytu. I tutaj średnio ponad 2 dni spędzają turyści zagraniczni, turyści krajowi trochę więcej niż półtora dnia i to jest ta rzecz, którą postaraliśmy się wobec, której chcieliśmy zaproponować określone działania tak, żeby ten czas pobytu wydłużyć. Oczywiście przyjmując przyjęliśmy też pewne okoliczności tworzenia tego dokumentu po okresie covidowym, czyli okres kiedy ludzie skracają swoje pobyty generalnie i taka tendencja występuje zamieniając je na częstsze wyjazdy turystyczne. Jeśli chodzi o kolejne wyróżniki województwa mazowieckiego, to przede wszystkim zwrócimy uwagę, że mamy bardzo mocną pozycję w zakresie obiektów hotelowych. Oczywiście one są zlokalizowane w Warszawie i innych dużych miastach województwa, natomiast tak naprawdę tutaj to jest bardzo mocny przyczynek, bardzo mocna baza do tego, żeby rozwijać chociażby turystykę biznesową, która została bardzo mocno tutaj zaakcentowana w działaniach programowych już na etapie strategicznym i wdrożeniowym. Jeśli chodzi o wspomnianą wcześniej pandemię COVID 2019, zapoczątkowaną w 2020 roku spadek, który nastąpił był dramatyczny. Możemy powiedzieć, że statystycznie województwo mazowieckie cofnęło się o ponad 10 lat jeśli chodzi o liczbę turystów przybywających do województwa mazowieckiego i tutaj, że tak powiem pozytywnym aspektem w perspektywie ostatnich dwóch lat jest to, że odbicie, które nastąpiło jest prawie równie dynamiczne jak ten spadek. Krótko mówiąc potencjał branży turystycznej i jej elastyczność i aktywność jest na tyle duża, że cały czas ta różnica, ten spadek jest niwelowany i następuje powolny, ale skuteczny powrót w stosunku chociażby do innych regionów do poziomów lat poprzednich. Tutaj widzimy w ujęciu lat od 2010 roku jak ten spadek był ogromny. Mówiąc już o liczbach, które sięgały ponad 5,5 mln turystów. W chwili obecnej mamy na poziom delikatnie ponad 3

miliony. Jeśli chodzi o kluczowy, jakby esencję całości dokumentu, to oczywiście to są produkty turystyczne. Produkty turystyczne, które potem komercjalizowane są jako oferty turystyczne właśnie poprzez biura podróży, poprzez mniejsze podmioty, które oferują po prostu sposób spędzania czasu. Tutaj identyfikacja i ocena nasza poszła w kierunku przede wszystkim produktów sieciowych, które powodują, że możemy myśleć, turysta przyjeżdżając tutaj może widzieć cały region, nie tylko poszczególne punkty, ale cały region interesując się chociażby widząc z daleka szlak Chopinowski, znaną markę Chopina czy słysząc również o księżętach mazowieckich i obiektach z nimi związanych. To także liczne miejsca, które wykorzystywane były w produkcjach filmowych i tutaj to Mazowsze na filmowo stanowi też jeden z produktów sieciowych, który został przez nas pozytywnie oceniony. Co do atrakcji miejscowych, występują zarówno dość nowe obiekty, ale także dość stare jak Twierdza Modlin, które przechodzą oczywiście pozytywną przemianę w chwili obecnej. Natomiast warto też zwrócić uwagę, że mamy część miast i traktujemy miasta w ogóle jak destynacje turystyczne i tutaj prawie na równi z Warszawą jeśli chodzi o oceny, mamy takie miasta jak Płock czy Radom, czy w ogóle obwarzanek tak nazywamy ten układ aglomeracji miejskiej poza Warszawą, który też ma dość wysokie oceny. Natomiast rzeczami, które w sposób najłatwiejszy jeśli chodzi o przyciąganie turystów co jest widoczne z perspektywy kraju i zagranicy jakimi produktami powinniśmy się posługiwać to oczywiście wydarzenia, które chociażby znamy, tak łącznie nie tylko duże komercyjne, ale także takie jak miodobranie kurpiowskie. Jeśli chodzi o podsumowując jeszcze kluczowe wyzwania, mamy można powiedzieć, że troszeczkę rozwój produktów jest nieuporządkowany. On był rozwijany w różnych okresach, w różny sposób. Mamy cały czas potrzebę łączenia atrakcyjności Warszawy z atrakcyjnością Mazowsza i tej współpracy partnerskiej powiedzmy tych dwóch destynacji turystycznych, czyli regionu i miasta. Tutaj mamy też kwestie bardzo mocno związaną z rozwojem organizacji turystycznych i innych organizacji, które zajmują się turystyką, a także bardzo mocne wspieranie, potrzebę wspierania turystyki na poziomie samorządów lokalnych. I rzecz, która miała miejsce i do tej pory jeszcze pomimo liczb, które Państwo widzieli pocovidowych, z którymi się musimy zmagać nie dotyczy to tylko województwa mazowieckiego, ale także całej Polski i świata. To jest kwestia pogłębiających się problemów kadrowych. Bardzo dużo osób profesjonalnych odeszło z branży turystycznej i w chwili obecnej trudno je zastąpić wraz z rosnącym popytem na usługi turystyczne. Jak ma wyglądać turystyka w województwie mazowieckim w 2027 roku. Przede wszystkim chcemy, żeby był to region, który będzie charakteryzował się gościnnością ale i serdecznością, ale tak naprawdę z zapleczem pełnym, profesjonalnym jeśli chodzi o całą infrastrukturę oraz przygotowanie oferty. Mówiąc o profesjonalizmie mówimy o wysokiej jakości obsłudze turysty i ta oferta chcielibyśmy, żeby była widziana z perspektywy nie tylko kraju, ale przede wszystkim Europy i całego świata. Czyli żeby chociażby praktycznie patrząc Warszawa była miejscem lądowania turystów zagranicznych i krajowych, i żeby dalej ruszali na Mazowsze właśnie po te wartości o których tutaj mówimy. Następnie jeśli chodzi o misję. Nasza misja to przede wszystkim jest kwestia równoważenia przestrzennego, to co widzieliśmy na mapie lokalnych organizacji turystycznych i lokalnych grup działania, równorzędnie przestrzennego tego rozwoju. Wspierania tych, którzy już aktywnie działają, ale także wspierania tych, którzy są na początku albo ten rozwój im się nie do końca udaje z różnych względów. Uważam, żeby ta funkcja turystyczna województwa miała swoje stałe miejsce jeśli chodzi o budowanie marki Województwa Mazowieckiego. Wyróżniliśmy tym razem nie 5 tylko 4 cele w całości w ujęciu strategicznym. Przede wszystkim skupiliśmy się na uporządkowaniu produktów turystycznych, zintegrowaniu marketingu turystycznego na każdym poziomie od poziomu lokalnego, subregionalnego. Spinając to wszystko na poziomie regionalnym oraz wzmocnienie, przede wszystkim kadrowe i kompetencji kadrowych osób zaangażowanych w turystykę w różnych instytucjach publicznych i prywatnych, a także, że tak powiem, żeby mocniej współpracować z innymi sektorami. Tutaj chciałem podziękować Departamentowi Kultury, Promocji i Turystyki, ponieważ stara się by strategia kultury tworzona równoległe z tą strategią turystyki były ze sobą bardzo mocno powiązane i żeby ze sobą współpracowały. Jak jeśli chodzi o skład poszczególnych zadań oraz aktywności przede wszystkim i finansowych, a także

zaangażowanie samorządu województwa i innych partnerów, to widzimy, że tak naprawdę pierwsze 2 cele czyli produktowe oraz marketingowe stanowią podstawę do działania w wdrażaniu tej strategii. Pozostałe cele związane z rozwojem turystyki, rozwoju zaplecza turystyki oraz synergii działań stanowią cele uzupełniające jeśli chodzi o zaangażowanie. To widzimy bardzo dokładnie, to są te podzielone. Pierwsze 2 cele zajmują łącznie 60% zaangażowania jeśli chodzi o te we wdrażaniu strategii. Wsparcie osób, instytucji rozwoju turystyki jest na 25%. A synergia działań pomiędzy różnymi innymi sektorami tylko 15. Jeśli chodzi o już praktyczne wdrażanie celu produktowego. Widzimy, że na poziomie rozwoju kluczowego produktu turystycznego, skupiamy się tutaj na Chopinie. Jeśli chodzi o potencjalne produkty to co już ma miejsce od, od tego roku tutaj, że tak powiem mamy pewną zbieżność chociażby z działaniami mazowieckiej organizacji turystycznej, to industrialne Mazowsze już się dzieje. Ono już jest łączone, integrowane oraz promowane. Natomiast na co chciałbym zwrócić Państwa uwagę w programie czwartym, to laboratorium inicjatyw turystycznych. Laboratorium inicjatyw turystycznych, to przede wszystkim pomysł na to, żeby pomysły, produkty turystyczne, które znajdują się na poziomie lokalnym albo subregionalny albo na poziomie dwóch, trzech samorządów lokalnych mogły uzyskać wsparcie tutaj w postaci pewnego formy inkubatora, który będzie te pomysły rozwijał i tutaj taka inkubacja miałaby mieć miejsca w ramach Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej. Co do zintegrowanego marketingu turystycznego, to oczywiście chcemy kontynuacji mody na Mazowsze, ale także myśląc o marketingu turystycznym zaczynamy od informacji turystycznych. Informacja, która ma wiele aspektów tych nazwijmy to analogowych czyli punktów informacji, ale także oznakowania, natomiast chcielibyśmy przede wszystkim, żeby informacja turystyczna była agregowana z poziomu lokalnego w formie cyfrowej i żeby była dostarczona turystom w sposób bieżący, w sposób zintegrowany jako te kanały, te przypląwy informację chociażby pomiędzy samorządami lokalnymi, a podmiotami zajmującymi się turystyką, żeby to miało miejsce w sposób zazwyczaj systemowy. I to jest jeden z takich elementów kluczowych dla rozwoju marketingu turystycznego, stąd podpunkt 6. Czyli mamy wdrażanie integracji i rozwiązań cyfrowych w turystyce, gdzie dość mocno staramy się zaproponować działania, które właśnie będą integrowały to systemowo. Co do racji celu wzmocnienia nazwijmy to kadry turystycznej, czyli do tego zaplecza osobowego turystyki, tutaj oprócz oczywiście pewnych kompetencji w ramach szkoleń, widzimy także dużą potrzebę badań w turystyce, które już mają miejsce, są realizowane przez samorządy województwa, ale rozwijanie tych badań tak, żeby uzupełnić to co udaje nam się uzyskać zarówno na poziomie regionalnym i gusowskim, ale także przede wszystkim właśnie żeby badać pewne rzeczy, pewne nowości, które się pojawiają tak jak w tym przypadku możemy mówić jeżeli chodzi o miejsca biwakowe i kamperowe, które stanowią taką drobną piętę achillesową województwa. Natomiast jeśli chodzi o synergii działań z innymi sektorami, to przede wszystkim tutaj chciałbym podkreślić kwestie ekologizacji rozwoju turystyki. Ponieważ jest to coś, co wiemy, że w perspektywie najbliższych lat, w perspektywie funduszy unijnych oraz wpływu Komisji Europejskiej na rozwój działalności gospodarczej każdego sektora tak naprawdę, będzie miało szczególne znaczenie. Tutaj w ramach ekologizacji rozwoju turystyki widzimy potrzebę tego, żeby już zacząć liczyć ile produkt, oferta turystyczna będzie generowała CO₂. Jak zabezpieczyć przed i tutaj tą ofertę i zapewniając jej dostępność w związku z opłatami, które się mogą pojawić dla przedsiębiorstw turystycznych, żeby te opłaty ponosić. Jakie, w jaki sposób można będzie te oferty przygotować, żeby zmniejszać to działanie CO₂ w tym zakresie. To jest coś co chcielibyśmy także tutaj w ramach realizacji celu to bardzo mocno podkreślić. Widząc ogromną rolę organizacji pozarządowych, które mogą czerpać pieniądze bezpośrednio właśnie z różnych zewnętrznych z poza samorządu województwa różnych źródeł, właśnie w zakresie przygotowywanie branży i też nie tylko tej prywatnej, ale też tej społecznej do tego, żeby spełniać standardy, które będą obowiązywały już w najbliższym czasie. Już podsumowując, jak chcemy wdrażać strategię to przede wszystkim działania kluczowe chcielibyśmy, które będą gwarantowane. Ich nie jest dużo, praktycznie w każdym programie jest to maksymalnie 1, 2 takie działania. Będą finansowane z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz MROT. oczywiście będą nadzorowane przez

Departament Kultury oraz MROT. Natomiast tak jak wspomniałem, one mają być takim koniem pociągowym, takim rozwiązaniem systemowymi. Natomiast działania wspierające, tutaj wskazujemy też bardzo wiele myślimy o współfinansowaniu, ale przede wszystkim wskazujemy bardzo dużo źródeł zewnętrznych. Widzimy, te pieniądze chociażby na poziomie Departamentu Ministerstwa Sportu i Turystyki, które są. Jest ogromna pula, która się zwiększyła. Ale też widzimy w zupełnie i w innych miejscach, gdzie widzimy tę potrzebę, gdzie turystyka dogrywa rolę społeczną. I tak naprawdę myślenie trochę szersze o turystyce powoduje to, że organizacje pozarządowe mogą po te pieniądze sięgać, Tworząc miejsca nie tylko dla mieszkańców, ale właśnie, także dla turystów. I trzeci obszar, to są działania uzupełniające, to przede wszystkim myśli tutaj o tym, żeby te podmioty spoza branży turystycznej, spoza sektora turystyki można by tak powiedzieć szerzej, brały w tym udział, żeby łączyć, chociażby właśnie myśląc o kulturze, żeby łączyć wspólne działanie i myśleć o tym, jakie produkty i oferty turystyczne, jak możemy je zmieniać, czy dywersyfikować na poziomie województwa mazowieckiego. Podsumowując, mamy 4 cele w dokumencie strategicznym i skupiamy się przede wszystkim na produktach oraz marketingu turystycznym, który zapewni utrzymanie poziomu ludzi przyjeżdżających do województwa mazowieckiego z kraju i zagranicy na dotychczasowym. Czy utrzyma dynamikę tych przejazdów, aby osiągnąć, odbudować ten cel ponad 5 000 000 przejeżdżających. Natomiast widzimy także ogromną potrzebę tego, żeby wspierać wszystkich zaangażowanych w rozumieniu turystyki, podnosić jej kompetencję tak, żeby mówić jednym wspólnym językiem i zapraszać, żeby proponując konkretne rozwiązania chociażby w zakresie marketingu turystycznego, żeby tutaj poziom lokalny, subregionalny i regionalny samorządu województwa, wszyscy mówili jednym głosem mówiąc o podmiotach prywatnych i publicznych. Dziękuję bardzo Państwu za uwagę. Jeszcze raz zachęcam do przeczytania dokumentów, w szczególności części diagnostycznej. I oczywiście bardzo proszę o pytania i przepraszam za problem z prezentacją na samym początku.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Bardzo Panu dziękuję za przygotowanie bardzo ciekawej i ważnej prezentacji. Otwieram dyskusję w tym punkcie. Widzę, że zgłosiła się Przewodnicząca Komisji Kultury, Pani Jadwiga Zakrzewska. Bardzo proszę.

Jadwiga Zakrzewska - Przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Dziękuję Panie Przewodniczący. Kilka dni temu rozmawialiśmy na Komisji Kultury o tej strategii dotyczącej turystyki. Mnie zabrakło jakby elementu takiego, który jest dopełnieniem turystyki, chodzi o rekreację. Bo jak wiecie Państwo, to ta klasa dotyczy wysiłku umysłowego lub fizycznego. I rekreacja jest bardzo ważna. Myślę, że należy to połączyć. Ja mam prośbę do urzędu marszałkowskiego, żeby też również dołączyli tam rekreację do turystyki. Teraz na ten temat moglibyśmy podyskutować, jak połączyć turystykę z rekreacją. Poza tym proszę Państwa, zwróciłam uwagę na to, że na SGGW jest Wydział Turystyki i Rekreacji. Należałoby zacieśnić współpracę pomiędzy uczelnią i innymi szkołami, które zajmują się właśnie tego rodzaju tematyką. I chciałbym, żeby oprócz tego, że grono profesorskie ocenia również działalność turystyczną, ale żeby młodzież jeszcze wciągnąć w nasze propozycje. I chciałbym również zachęcić Państwa, bo jak wiecie Państwo, na Mazowszu jest bardzo dużo ciekawych obiektów. Ale chciałbym szczególnie polecić Państwu Twierdza Modlin, gdzie można przenieść się w czasie do czasów napoleońskich, carskich, II Wojny Światowej. Zapraszam wszystkich Państwa do Twierdzy Modlin do ciekawego obiektu na terenie gminy Nowy Dwór Mazowiecki. Dziękuję.

Marcin Podsędek - Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

- Dziękuję bardzo Pani Przewodniczącej. Nie widzę dalszych głosów w dyskusji. Dziękuję jeszcze raz za przygotowanie prezentacji i omówienie jej na dzisiejszym posiedzeniu sesji sejmiku. I przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad - interpelacje i zapytania. W okresie między sesjami wpłynęły interpelacje Radnych Bartosza Wiśniowskiego, Ludwika Rakowskiego i Klubu Koalicji Obywatelskiej oraz odpowiedź na interpelację Radnego Jana

Rajczaka. Czy ktoś z Państwo Radny chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Nie widzę. Przechodzimy zatem do kolejnego punktu porządku obrad - sprawy różne. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Również nie widzę zgłoszeń. Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad - zamknięcie posiedzenia. Chciałbym poinformować, że następna sesja zaplanowana jest na 20 czerwca 2023 r. Zamykam LVI sesję Sejmiku Województwa Mazowieckiego.